

Aan	: Gemeente Elburg, t.a.v. dhr. G. Steentjes
Van	: Maarten Wispelwey, regioarcheoloog
Datum	: 17 november 2015
Betreft	archeologisch advies in zake ontwikkeling Havenstraat 5
Kopie	:

Advies en onderbouwing archeologisch onderzoek omgevingsvergunning Havenstraat 5 te Elburg.

Archeologisch vooronderzoek

In het kader van een herziening van het bestemmingsplan is door de archeologisch deskundige gekeken of er archeologische waarden aanwezig zouden kunnen zijn die bij de beoogde ontwikkeling verstoord zouden kunnen worden. De belangrijkste archeologische waarde in het plangebied is de stadswal die in de Middeleeuwen is opgeworpen. Zowel binnen als buiten deze wal was een stadsgracht gelegen. Er was dus sprake van een dubbele stadsgracht. De gracht aan de buitenzijde van de wal is voor een deel gedempt. Op dit deel is Havenstraat 5 gebouwd. De achtertuin bestaat dus uit opgebracht materiaal waarmee de gracht gedempt is. De vondsten die zich eventueel in deze opvulling bevinden, hebben niet direct een context en worden daarom niet als archeologisch waardevol aangemerkt. Een korte archeologische beschrijving van de archeologische waarden in bij de gemeente aanwezig. De archeologisch deskundige heeft vooral gepleit om inzicht te verkrijgen in de aard, opbouw en datering van de stadswal. Er is namelijk nagenoeg geen kennis hierover bekend. Daartoe werd in eerste instantie een archeologisch verkennend booronderzoek verlangd.

Archeologisch booronderzoek

Er is op 14 oktober 2015 een archeologisch booronderzoek uitgevoerd door ArcheoPro. Het archeologische booronderzoek heeft inzicht gegeven in de bodemopbouw van de stadswal. Vastgesteld is dat er meerdere fasen in de opbouw van de wal zijn waar te nemen. Onduidelijk is het vooralsnog wanneer de wal is opgeworpen en welke civiel-technische methode is toegepast. Het booronderzoek had als doel om inzicht in de bodemopbouw te krijgen en eventuele faseringen in de opbouw van de wal vast te stellen. Het aantonen van een fasering in de opbouw van de wal heeft geresulteerd in een advies voor een aanvullend archeologisch onderzoek. Dit zal specifiekere antwoorden moeten geven op de vraag over de datering en aanleg van de wal. De archeologische deskundige van de gemeente heeft de resultaten, conclusies en aanbevelingen onderschreven. Het archeologische bureau adviseert om een proefsleuf te graven of een archeologische begeleiding uit te laten voeren van de graafwerkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de inrit. Hierbij wordt het profiel van de bouwput indien mogelijk meegenomen. Het archeologische rapport is bij de gemeente aanwezig.

Aanvullend archeologisch onderzoek in de vorm van een archeologische begeleiding

Omdat er naar het oordeel van de archeologisch deskundige van de gemeente geen kans bestaat dat er bij het aanvullend archeologisch onderzoek vondsten worden gedaan die de doorgang van de beoogde ontwikkelingen kunnen belemmeren, heeft de deskundige uit praktische overwegingen geadviseerd om een archeologische begeleiding (onder leiding van een archeologisch bureau!) uit te voeren.

Doel van de begeleiding is om een zo goed mogelijk bodemprofiel van de wal te verkrijgen. De voet van de wal loopt in de ondergrond deels door. Dat is de reden dat ook de bouwput meegenomen wordt in het maken van een bodemkundig profiel. Er wordt nadrukkelijk gekeken naar vondstmateriaal waarmee de stadswal gedateerd kan worden. Indien mogelijk wordt een bodemonster genomen, waaruit een datering gegenereerd kan worden.

Omdat met de beoogde ontwikkeling delen van de archeologische waarden verstoord worden, is de opdrachtgever geheel verantwoordelijk voor de kosten van het onderzoek. Het onderzoek bestaat uit veldwerk, uitwerking, analyse, rapportage en deponering.

Omgevingsvergunning onder voorwaarde

Het archeologische onderzoek in de vorm van een archeologische begeleiding is een voorwaarde in de te verlenen omgevingsvergunning. Een begeleiding kan pas plaats vinden als er echt ontgraven gaat worden.

Dat is alleen mogelijk als de vergunning verleend is en dus het bestemmingsplan is herzien. De omgevingsvergunning kan verleend worden onder voorwaarden. Het archeologische onderzoek is één van de voorwaarden. Het onderzoek zal geen aanleiding zijn dat afgezien zal moeten worden van de ontwikkeling.

Voor de archeologische begeleiding van de graafwerkzaamheden is een Programma van Eisen benodigd. Hierin staat omschreven hoe het onderzoek uitgevoerd dient te worden. Omdat Greenhouse-advies al langer bij het project is betrokken, kan die benaderd worden om dit PvE op te stellen. Het PvE dient wel door de gemeente getoetst te worden en goed gekeurd. De gemeente laat zich adviseren door de archeologisch deskundige.